

Citaji

Kompilis e tradukis aden Ido

P A R T A K A

*Editerio Krayono
Ponferrada – Hispania
2 0 0 7*

Editerio Krayono

*Ponferrada, Hispania
krayono@yahoo.es*

Titulo: Citaji

*Autoro di ta kompiluro: PARTAKA
Yaro: 2007*

*Ta verko licencesas sub
Creative Commons License*

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0>

AMIKESO (I)

La amikeso esas un anmo habitanta en du korpi, ed un kordio habitanta en du anmi.

ARISTOTELES

*Vi savez, ke kande onu esas amiko a su ipsa,
lu esas anke amiko ad omnu.*

SENECA

*La vera amikeso parvenas kande la tacado
inter du homi pasas afable.*

ERASMO DE ROTTERDAM

AMIKESO (II)

Esas desfacila afirmar qui domajas ni plu multe dum nia vivado: ka nia enemiki, kun la maxim mala intenco, o ka nia amiki, kun la maxim bona.

E. GEORGE BULWER-LYTTON

Amiko mea esas ta qua helpas me, e ne ta qua nur kompatas me.

THOMAS FULLER

Kande, inter du homi, la amikeson esas fininta, to signifikas, ke olu nul-tempe esis komencinta.

PUBLIO SIRO

AMO / AMORO (I)

*Amo signifikas depozar nia propra feliceso
ye la feliceso dil ceteri.*

PIERRE TEILHARD DE CHARDIN

*Esas ne-posibla itere amar to quon, advere,
onu cesabas amar.*

FRANÇOIS DE LA ROCHEFOUCAULD

La mezuro di l'amo esas amar sen mezuro.

SANT AUGUSTINO

AMO / AMORO (II)

Per la moraleso, ni emendas la erori de nia instinto, e per l'amo, ni emendas la erori de nia moraleso.

JOSÉ ORTEGA Y GASSET

Estimar su ipsa esas la starto-punto di aventuro duranta la tota vivo.

OSCAR WILDE

Amorar nule signifikas amar; onu povas ya divenar amoroza, e samtempe sentar odio.

FIODOR DOSTOIEVSKI

ANMO

La korpo homal esas ya nura semblajo celanta nia realajo; e l'anmo esas tala realajo.

VICTOR HUGO

L'anmo esas la kauzo efikanta e la principio organizanta dil korpo vivanta.

ARISTOTELES

Nule suficas posedar spirito; onu mustas, ultre, posedar suficanta quanto ek olu por evitar posedar tro multa quanto ek olu.

ANDRÉ MAUROIS

BENIGNESO

La benigneso –ne la genio, nek la glorio, nek l'amo– esas to quo reflektas la grandeso di l'anmo homal.

HENRI LACORDAIRE

La vera benigneso esas ya ganar la su-dominacado, ed igar guovernar la konduto da la legi natural.

KONFUCIO

Esar benigna esas facil; to quo esas desfacila esas esar yusta.

VICTOR HUGO

DESFORTUNO

*La desfortuno posedas la doto vekigar talenti
qui, dum la prospereso, restabus ya
dorminta.*

HORACIO

*La frapi di la desfortuno esas ya tre bitra,
tamen, oli esas nul-tempe ne-utila.*

JOSEPH E. RENAN

*La desfortuno dependas ne tante del malaji,
quin ni subisas, quante de la imaginiveso per
qua ni subisas oli.*

FRANÇOIS FÉNELON

DEZIRO

*Che la vivo, nia deziri formacas kateno, di
qua la mashi esas nia esperi.*

SENECA

*Dum ke ni deziras, ni havas motivo por vivar.
La parsatisfaco esas la morto.*

GEORGE BERNARD SHAW

*Ne pretendez ke omna kozi esez tal qual tu
deziras oli; dezirez oli tal qual oli esas.*

EPIKTETO

DUBITO

*Ultre docar, docez dubitar sempre pri omna
to quon tu docabas.*

JOSÉ ORTEGA Y GASSET

La dubito esas la unesma pazo a la sajeso.

ARISTOTELES

*Esas preferinda su agitar che la dubito, kam
repozar sur la eroro.*

ALESSANDRO MANZONI

EGOISMO

Egoisto esas ulu qua obstinas pri parolar a tu pri su ipsa, dum ke tu deziregas parolar a lu pri tu ipsa.

JEAN COCTEAU

La egoismo esas ne la propr-amo, ma pasiono desordinita, quan onu sentas por su ipsa.

ARISTOTELES

Onu interesesas pri la ceteri, kande la ceteri interesesas pri onu.

PUBLIO SIRO

ENVIDIO

*Envidiar esas milople plu multe teroriganta
kam hungrar, nam envidio esas hungro
spiritual.*

MIGUEL DE UNAMUNO

*Che la orizita gaino di la kompato celesas,
de tempo a tempo, la poniardo di la envidio.*

FRIEDRICH NIETZSCHE

*Certe, ti qui envidias mortos ula-die; tamen,
envidio esas ya tote ne-mortiva.*

MOLIÈRE

ERORO

Ya duimo ek nia erori e misjudiki, che nia vivo, genitesas del fakto, ke ni sentas, kande ni devas pensar, e ni pensas, kande ni devas sentar.

JOHN CH. COLLINS

La maxim granda eroro esas ta de sukombar a la depresado; irg altra erorin on povas ya reparar, ma nule olta.

KONFUCIO

Kande me eroras, semblas a me deskovrar, ya singla-foye, ula verajo quan me ne ja konocabis.

MAURICE MAETERLINCK

EVO (I)

*La yuneso esas ne certena etapo di la vivo,
ma certena stando de la spirito.*

MATEO ALEMÁN

*Ni esas ya olda, kande ni sentas plu multa
joyo pri la pasinto kam pri la futuro.*

JOHN KNITTEL

*Ni sorgez ne pri la rugi che nia vizajo, ma
pri olti che nia cerebro.*

SANTIAGO RAMÓN Y CAJAL

EVO (II)

*Relate la oldeso, la dramato esas ne la fakto
ke ni esas olda, ma la fakto ke ni esis yuna.*

OSCAR WILDE

*Yuna persono, pri sua vivo-yari, povas esar
ya olda ed experiencoza, pri sua vivo-hori,
se lu ne perdabas la tempo.*

FRANCIS BACON

*L'arto oldeskar esas l'arto konservar ula
espero.*

ANDRÉ MAUROIS

FATO

La homo esas la autentika kreero, relate sua fato; kande lu ne konvinkesas pri lo, lu esas nulajo dum sua vivo.

GUSTAVE LE BON

Faton ni nomas omna to quo limitizas nia povo.

RALPH W. EMERSON

La fato esas ta qua prontigas la karti, ma ni esas ya la luderis.

WILLIAM SHAKESPEARE

FELICESO (I)

*La sekretajo por la feliceso esas' ne ke ni
sempre realigez to quon ni deziras, ma ke ni
sempre dezirez ed amez to quon ni realigas.*

LEO TOLSTOI

*La feliceso esas nur amo e nulo plusa. Ta
qua savas amar' esas ya felica.*

HERMANN HESSE

*La feliceso e la desfeliceso, ofte, dependas
plu multe de to quo ni esas, kam de to quo a
ni eventas.*

MULTATULI

FELICESO (II)

La feliceso atingesas' ne per ondeggi di bona fortuno –olqui nur tre rare venas a ni–, ma per mikra plezuri, quin singla-die ni juas.

BENJAMIN FRANKLIN

On ganas la feliceso kande on esas libera, to esas, kande on deziras nulo.

EPIKTETO

Me agnoskas kulpar pri la maxim mala peko, pri qua on povas kulpar: me ne esis felica.

DON HEROLD

GAYESO

*La gayeso trovesas che la fundo di omna
kozi, ma singlu ek ni responsas pri olua
extrakto.*

MARKO AURELIO

*La gayeso esas la magial vergeto, qua
konvertas omno ad oro.*

BENJAMIN FRANKLIN

*Ni devas sempre simpatiar la gayeso di la
vivo. Quante min multe ni traktez pri la
vunduri di la vivo, tante plu bone.*

OSCAR WILDE

HAZARDO

*"Hazardo" esas vorto tote sensenca, nam
esas nulo quo povas existar sen kauzo.*

VOLTAIRE

*La kazualeso esas rezulto, ma nule ya
expliko.*

JACINTO BENAVENTE

*Nur ti qui esperas nulo del hazardo' esas
matri dil fato.*

MATTHEW ARNOLD

HISTORIO

Populo qua ne konocas sua historio, esas populo kondamnata, ne-remedieble, a la morto.

MARCELINO MENÉNDEZ Y PELAYO

La historio esas simple fablo quan omnu aceptabas.

NAPOLEON

La unika devo, quan ni havas pri la historio, esas ri-skriptar ol.

OSCAR WILDE

IGNORANTESO

*Ignoranteso ed eroro esas same ne-kareebla,
che nia vivo, kam pano ed aquo.*

ANATOLE FRANCE

*La ignoranteso esas la nokto dil mento; ma
nokto ya sen luno e sen steli.*

KONFUCIO

*Ta kelketo quan me savas, me debas a mea
ignoranteso.*

PLATON

IRACO

La iraco destruktas la quieteso di la vivo e la saneso dil korpo, konfuzigas l'intelekto e blindigas la kordio.

DENIS DIDEROT

La iraco esas vento-strokego qua extingas la flamo dil inteligento.

ROBERT G. INGERSOLL

Ta qua dominacas sua iraco, dominacas ya sua maxim feroca enemiko.

KONFUCIO

KONCIENCO

La koncienco esas la maxim bona libro pri etiko quan ni posedas, e ni certe devas konsultar ol maxim freque.

BLAISE PASCAL

La honoro esas la koncienco extera, e la koncienco esas la honoro interna.

ARTHUR SCHOPENHAUER

La koncienco esas la lumo dil inteligenteso por dicernar bonajo de malajo.

KONFUCIO

LIBERESO (I)

En la senco filozofiala dil vorto, me nule kredas a la homala libereso. Singlu agadas ne nur pro extera koakteso, ma anke pro interna neceseso.

ALBERT EINSTEIN

La libereso esas l'aire respirebla dil anmo homal.

VICTOR HUGO

Esas libera, ta qua nule timas arivar til la extremajo di sua pensajo.

LÉON BLUM

LIBERESO (II)

La libereso esas la fakultato qua augmentas la utileso di la cetera fakultati.

IMMANUEL KANT

Nulu esas libera, se lu ne mastresas pri su ipsa.

EPIKTETO

Kande esas tro multa libereso, esas nul-tempe suficanta libereso.

OSCAR WILDE

MALIGNEO

La fakto amuzar ni ipsa per mikra pensaji malicoza, povas ya sparar a ni amaso de granda agi maligna.

FRIEDRICH NIETZSCHE

Nulu povas agar benigne che spaco di sua vivo, dum agar maligne che altra spaco. La vivo esas unajo ne-partigebla.

MAHATMA GANDHI

La maligneso bezonas nula rezoni: pretexton suficas ad ol.

JOHANN W. GOETHE

MENTO (I)

Existas nulo disdonita plu equitatoze kam la justeso: omnu ya konvinkesas posedar suficanta ek olu.

RENÉ DESCARTES

La pensado esas pluso kam yuro: olu esas ipse la homal eksufluro.

VICTOR HUGO

La inteligenteso esas utila por omno, ma olu esas ya ne-suficanta por omno.

HENRI FRÉDÉRIC AMIEL

MENTO (II)

La inteligento esas verniso qua kovras la sentimenti, ma nule transformas oli.

GUSTAVE LE BON

La pensado manjas sua propra vorti, e to ya kreskigas ol.

RABINDRANATH TAGORE

Se tu ne agas segun to quon tu pensas, tu fine pensos segun to quon tu agas.

BLAISE PASCAL

MILITO

Milito esas masakro inter personi qui nule interkonocas, por profito di personi qui certe interkonocas, ma nule intermasakras.

PAUL VALÉRY

Homi intermilitas por aquirar porciono di tero, ube premature enterigesor.

SANTIAGO RAMÓN Y CAJAL

La milito esas inventuro di mento homal, ma mento homal povas anke inventar la paco.

WINSTON CHURCHILL

MORTO (I)

La morto apartenas a la vivo same kam la nasko. Tale, marchar esas same levar la pedo kam itere pozar ol sur la tero.

RABINDRANATH TAGORE

Se la morto esus bonajo, la dei ne esus ne-mortiva.

SAFO

To quo malesas pri la ne-mortiveso, esas ke on mustas mortar por atingar ol.

VICTOR HUGO

MORTO (II)

*La morto arivas ya nur un-foye, ma ol
sentigesas da ni che omna vivo-instanti.*

JEAN DE LA BRUYÈRE

*Ne-certa esas la loko ube la morto tun
vartas; expektez ol, do, irga-loke.*

SENECA

Tempo esas la unika disto inter ni e la morto.

ERNEST HEMINGWAY

ODIO

Onu ne odias dum ke lu desprizas. On odias nur to quo esas egala o superiora a lu.

FRIEDRICH NIETZSCHE

Kande nia odio esas tro intensa, olu pozas ni ye plu basa nivelo kam to quon ni odias.

FRANÇOIS DE LA ROCHEFOUCAULD

Odio nul-kaze vinkesas da odio, ma nur da amo.

BUDHA

PACIENTESO

*La pacienteso esas la vertuo maxim heroal,
juste pro ke ol prizentas nul aspekto
heroismal.*

GIACOMO LEOPARDI

*La pacienteso esas la forteso dil feblo, dum
ke la ne-pacienteso esas la febleso dil forto.*

IMMANUEL KANT

*Esas instanto limita, en qua la pacienteso ne
plus esas vertuo.*

EDMUND BURKE

PACO

*Esas plu bona la paco maxim desavantajoza,
kam la milito maxim yusta.*

ERASMO DE ROTTERDAM

*Paco atingata per espado-pinto, esas nulo
plusa kam milito-repozo.*

PIERRE J. PROUDHON

*La maxim grava bonajo, dop la bona stando
sanesal, esas ya la paco interna.*

FRANÇOIS DE LA ROCHEFOUCAULD

PEKUNIO (I)

*Per la pekunio, on povas komprar irgo,
ecepte la feliceso, olqua esas multe plu chipa
e multe plu chera sam-tempe.*

NOEL CLARASÓ

*La pekunio nule povas felicigar ni, ma ol
esas l'unika kozo konsolacanta pri nia ne-
feliceso.*

JACINTO BENAVENTE

*Varsez tua posho aden tua cerebro, e certe
tua cerebro plenigos tua posho.*

BENJAMIN FRANKLIN

PEKUNIO (II)

La maxim bona mezuro, pri la pekunio, esas olta qua ne permisas a ni falar en la povreso, nek forigas ni tro multe de olca.

SENECA

La pekunion on ganas kun fatigeso, on gardas kun timo, ed on perdas kun chagreno.

KASIODORO

Kelka quanto de pekunio evitas ya sucii; tre multa quanto de pekunio, olin atraktas.

KONFUCIO

PERSEVEREMESO

*Le impertinenta, forsan, ganos mi-mondo,
ma le perseverema posedas ya la tota
mondo.*

THOMAS CARLYLE

*La perseveremoso esas la vertuo per qua
fruktifas omna cetera vertui.*

ARTURO GRAF

*La guto truizas la petro ne pro lua forteso,
ma pro lua perseverado.*

OVIDIO

POVRESO

*Ula homi naskas indijanta en palaco rejal.
Por altra homi, la fato celas trezoro en la
povreso.*

RABINDRANATH TAGORE

*La povreso arivas a ni, ne pro la diminutado
di nia richesi, ma pro la multiplikado di nia
deziri.*

PLATON

*Esas ya facila richesar sen esar aroganta; to
quo esas advere desfacila, esas povresar sen
rankorar.*

KONFUCIO

RICHESO

La gracio di la richeso ne dependas del fakto posedar ol, ma del fakto savar juar ol.

ARISTOTELES

Nia maxim granda richeso konsistas en posedar suficiente forta kurajo por nule ambiciar la richeso.

JOHANN W. GOETHE

Richesar esas ya savar rikonocar l'instanto en qua on ja posedas lo suficiente.

LAO TSE

SAJESO

La vera sajeso konsistas en konciar, ke on savas to quon on savas, ed on ne savas to quon on ne savas.

KONFUCIO

Homo saja, mem tacanta, dicas ya multe plu multe kam stulto parolanta.

THOMAS FULLER

Pensar ed agar, agar e pensar esas la adiciono duktanta a la sajeso.

JOHANN W. GOETHE

SANESO

*Per la maladeso me lernabas kozi, quin,
altra-maniere, me nule sucesabus lernar en
mea tota vivo.*

JOHANN W. GOETHE

*La sentimento pri la saneso aquiresas nur
per la maladeso.*

GEORG CH. LICHTENBERG

*Preske omna personi mortas pro lia kuracivi,
e nule pro lia maladesi.*

MOLIÈRE

SENTIMENTO

*Tua sajeso esez la sajeso dil blanka hari, ma
tua kordio esez la kordio dil kandida
infanteso.*

FRIEDRICH VON SCHILLER

*Idei movigas la mondo, ma nul-kaze ante ke
oli transformesas a sentimenti.*

GUSTAVE LE BON

*La raciono ignoras, ke la kordio havas sua
propra rezoni.*

BLAISE PASCAL

SOLESO

*Tu sejornez en tua internajo, specale kande
tu bezonez kompano.*

EPIKURO

*La kurajo, che persono, mezuresas per la
quanto de soleso, quan on kapablesas
tolerar.*

FRIEDRICH NIETZSCHE

La soleso esas la imperio di la koncienco.

GUSTAVO ADOLFO BÉCQUER

STULTESO

*Kande ulu pozas la fingro an la vunduro, nur
la stulti pensas, ke lo importanta esas la
fingro.*

KONFUCIO

*La stulteso esas la maxim stranja maladeso:
esas ya la ceteri, ti qui subisas ol, e ne la
malado ipsa.*

PAUL HENRI SPAAK

*Lu esis stulta, ma poliglota: yen pro quo lu
dicadis stultaji en plura lingui.*

WENCESLAO FERNÁNDEZ FLÓREZ

TEDESO

*Ofte ni pardonas ti qui tedas ni, ma nul-
tempe ni pardonas ti qui tedas kun ni.*

FRANÇOIS DE LA ROCHEFOUCAULD

*La tedeso esas l'extrema expreso dil
indiferenteso.*

RICARDO LEÓN

*Ta qua dominacas l'arto vivar kun su ipsa,
ignoras ya la tedeso.*

ERASMO DE ROTTERDAM

TEMPO (I)

*Se yarin tu kontas, la tempo semblos a tu
esar kurta; tamen, se tu evaluas eventaji, ol
ya semblos a tu esar quaza yarcento.*

PLINIO LA YUNA

*Vi darfas demandar de me irgo, ecepte mea
tempo.*

NAPOLEON

*Se la tempo esas la maxim precoza bonajo,
la tempo-disipo esas ya la maxim granda
prodigajo.*

BENJAMIN FRANKLIN

TEMPO (II)

La futuro tormentas ni, e la pasinto katenizas ni. Yen pro quo la prezento eskapas de ni.

GUSTAVE FLAUBERT

Me disipis la tempo, e nun la tempo disipas me.

WILLIAM SHAKESPEARE

Singla-nokte ni mortas, e singla-matine ni rinaskas. Singla dio ya esas un vivo.

EDWARD YOUNG

VANITATO

*Se la vanitato dil ceteri divenas ne-tolerebla
por ni, esas pro ke ol lezas nia propra
vanitato.*

FRANÇOIS DE LA ROCHEFOUCAULD

*La vanitato esas la stulteso dil egoismo, e la
superbeso esas la insolenteso di la vanitato.*

FERNÁN CABALLERO

*La vanitato esas la bazo che omna
revoluciono; la libereso esas ya nura
pretexto.*

NAPOLEON

VERESO (I)

Por explorar la vereso, on devas dubitar pri omna kozi, adminime un-foye dum la vivo.

RENÉ DESCARTES

La vereso esas la stelo sen olqua l'anmo homal esas nulo plusa kam nigra nokto.

VICTOR HUGO

Existas unika vereso absoluta: ke la vereso esas ya relativa.

ANDRÉ MAUROIS

VERESO (II)

*On devas serchar la vereso e nule la pro quo
che omna kozi. E la vereson on devas
serchar kun humiles.*

MIGUEL DE UNAMUNO

*To quon ni konocas kom vereso, esas nura
eliminado eroral.*

GEORGES CLEMENCEAU

*Existas milioni de nuanci che la vereso, ma
ya unika vereso.*

HERMANN HESSE

VIVO

Por irga persono koncianta, la fakteto existar konsistas ek chanjar, matureskar, e krear su ipsa senlimite.

HENRI BERGSON

La vivo nur povas komprenesar per regardar ad-dope, ma nur povas vivesar per regardar adavane.

SÖREN A. KIERKEGAARD

La vivo esas l'arto facar inferi suficanta de informeso ne-suficanta.

SAMUEL BUTLER

YUSTESO

*Yusta persono ne esas ta, qua exekutas nula
ne-yustajo, ma ta, qua, malgre ke lu povas
esar ne-yusta, ne volas esar tal.*

MENANDRO

*Yusteso esas la perseverado di volo
perpetuigita.*

SANTA BERNARDINO DE SIENA

*Yusteso, adportata tro fore, povas ya
transformesar a ne-yusteso.*

VOLTAIRE